

S P R Á V A

zo ZPC

Meno zamestnanca – účastníka: Ing. Janka SZEMESOVÁ, PhD.

Krajina a miesto pobytu: Keňa/Nairobi

Termín odchodu a príchodu: 29.10.-6.11.2011

Účel cesty:

- Druhá pracovná návšteva projektových partnerov v Keni v rámci plnenia prvej fázy projektu financovaného mechanizmom „Fast Start Funding“ a implementovaného SHMÚ: **Podpora budovania kapacít v oblasti zmeny klímy a adaptácií, SAMRS/2010/15/01.**

Spoluúčastníci cesty:

RNDr. Pavel Šťastný, PhD., Ing. Lea Mrafková, PhD., Ing. Eva Kusendová, RNDr. Pavol Nejedlík, CSc.

Vyhodnotenie cesty:

Obsah: (prínos pre SHMÚ, úlohy, záväzky, termíny z nich vyplývajúce, zodpovednosť)

Text správy:

1. Úvod

Druhá pracovná cesta do Kene sa konala v rámci schválenej náplne prvej fázy (prípravnej) projektu SAMRS/2010/15/01 s názvom „**Podpora budovania kapacít v oblasti zmeny klímy a adaptácií**“. Projekt implementuje Slovenský hydrometeorologický ústav <http://www.shmu.sk/sk/?page=1710>, na základe výzvy Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) a je financovaný v rámci Fast Start mechanizmu priamo z rozpočtu Ministerstva životného prostredia <http://www.slovakaid.sk/?p=5225>. Bližšie podrobnosti projektu sú uvedené v projektových dokumentoch. Pracovná cesta sa delila na dve časti, prvá časť bol workshop venovaný prezentáciám a exkurzii KDM, druhá časť bola intenzívne pracovná a venovaná príprave diskusiám a príprave technickej správy „Budovanie kapacít v aktivitách zmeny klímy a adaptácií v Keni“, ktorá má byť výsledným produktom projektu. Pracovná návšteva prebiehala podľa vopred schválenej agendy a konala sa na Meteorologickom ústave Keňa v Nairobi.

2. Otvorenie a odsúhlasenie agendy (Príloha 3)

Pán Peter Ambenje, zástupca riaditeľa Kenského meteorologického ústavu (KMD) privítal expertný tím zo Slovenska v Keni. V priebehu dňa sa obidva riešiteľské tímy stretli aj priamo s riaditeľom KMD Dr. Josephom R. Mukabanom. Obsahom stretnutia bola krátka výmena aktuálnych informácií o stave rozpracovania projektu a predpokladaného termínu ukončenia, ako aj možnosti na ďalšiu spoluprácu v budúcom roku.

Manažér projektu RNDr. Pavel Šťastný, CSc. v úvodnej prezentácii oboznámil účastníkov pracovného stretnutia s doposiaľ dosiahnutými výsledkami projektu a s pracovným rámcom poslednej fázy projektu.

3. Administratívne záležitosti projektu

Manažér projektu P. Šťastný a finančná manažérka projektu E. Kusendová priebežne pracovali počas pracovnej návštevy na ekonomických a finančných dokumentoch pripravených na preplatenie pracovných nákladov Kenskej strany projektu. Počas návštevy sa podarilo úspešne skompletizovať všetky potrebné dokumenty a faktúry.

Medzi agendu administratívnych záležitostí projektu patrili:

- Kontrola a odsúhlasenie pracovných hárkov kenských expertov za obdobie august 2011 – október 2011
- Kontrola a odsúhlasenie faktúry za práce na projekte za obdobie august 2011 – október 2011
- Kontrola a odsúhlasenie výdavkov za telefón, internet a mobil za dobu trvania projektu
- Kontrola a odsúhlasenie faktúry za telefón, internet a mobil za dobu trvania projektu
- Kontrola preberacích protokolov na laptopy
- Odovzdanie laptopov a podpísanie preberacích protokolov.

Uvedené dokumenty boli vystavené pánom Petrom Ambenje a boli prevzaté p. Evou Kusendovou. V ďalšom budú odovzdané na kontrolu v SAMRS do konca novembra 2011

4. Workshop, prezentácie (Príloha 1)

Druhý deň pracovnej návštevy bol venovaný workshopu, na ktorom odzneli prezentácie Slovenského ako aj Kenského tímu venované zameraniu a doposiaľ dosiahnutým výsledkom.

J. Szemesová vo svojej odbornej prezentácii informovala o aktuálnom stave v medzinárodnej politike pred rokovaním zúčastnených strán dohovoru OSN o zmene klímy v Durbane (COP17) v oblasti budúcich záväzkov krajín nezarađených do prílohy I (rozvojových krajín) po roku 2012 v takzvanom „post-Kjótskom režime“. Súčasťou budúcich povinností bude aj dvojročný cyklus podávania správ o mitigačných a adaptačných opatreniach a krokoch rozvojových krajín a ich následná medzinárodná kontrola zriadeným orgánom.

L. Mrafková prezentovala popis situácie v hydrologickom sektore v Keni a odporúčania pre inštitucionálne zabezpečenie v Keni. Diskusia k prezentácií bolo zameraná najmä na monitorovanie povrchových vôd a odpadových vôd. V oblasti Nairobi sú povrchové vody znečistené a prebiehajú projekty na revitalizáciu znečistenia.

P. Šťastný vo svojom príspevku Capacity Building in Agricultural and Forest Sectors in Terms of Vulnerability predstavil zraniteľnosť v Keni z hľadiska biologickej a socio-ekonomickej zraniteľnosti a upriamil sa na adaptívnu kapacitu z hľadiska budovania kapacít v zmysle existujúcich dokumentov a súčasných a minulých projektov v Keni.

P. Nejedlík sa vo svojom príspevku Capacity Building in Agricultural and Forest Sectors in Terms of Adaptation zaoberal hlavnými problémami a východiskami kapacitného zabezpečenia zostavovania adaptačných stratégií a vykonávania adaptačných opatrení v Keni na príklade lokálnych, regionálnych a národných mierok. Odvolával sa na existujúce aktuálne dokumenty a riešené projekty v Keni.

P. Nejedlík vo svojom príspevku Economical Evaluation of Adaptations to the Climate Change predstavil spôsob ekonomického hodnotenia adaptácií, uplatnený v projekte SHMÚ: Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch na Slovensku, najmä poľnohospodárstva a lesníctva.

5. Exkurzia Kenského meteorologického inštitútu

V rámci ďalšej fázy pracovného stretnutia nás pán P. Ambenje oboznámil s históriou a náplňou práce Kenského meteorologického ústavu, ktorý je súčasťou Ministerstva životného prostredia a prírodných zdrojov Kene a podieľa sa na úlohách v meteorologickej a klimatickej oblasti, v oblasti krátkodobých ako aj dlhodobých predpovedí počasia a výstrah. Súčasťou KMD sú aj nové kalibračné laboratória, ktoré sa momentálne vybavujú technikou. V mnohých oblastiach je činnosť KMD podobná činnosti SHMÚ, čo potvrdilo správnosť výberu projektového partnera.

Exkurziu pripravil a viedol pán Peter Ambenje. Boli v nej predstavené najdôležitejšie pracoviská KMD. Patrili medzi ne predpovedné centrum, kde vydávajú predpovede od jednodňovej až po sezónne a využívajú údaje z pozemných sietí KMD, údaje z medzinárodnej výmeny a údaje Eumetsatu. Používajú nemecký a anglický predpovedný model. Ďalej sme navštívili odbor meteorologickej databázy, kde sú digitalizované údaje do databázy, vyvinutej na KMD. Odbor výroby meteorologických prístrojov vyrába zrážkomery a výparomery pre potreby siete. Ďalej sme navštívili výpočtové stredisko, kalibračné laboratória, odbor rádionsondáže atmosféry a bola nám predstavená klasická a automatická meteorologická stanica v rutínnej prevádzke KMD.

6. Príprava technickej správy projektu (Príloha 2)

Ďalšie dni pracovnej návštevy boli venované príprave technickej správy projektu s názvom: „Budovanie kapacít v aktivitách zmeny klímy a adaptácií v Keni“. V prezentácii J. Szemesová oboznámila kolegov s aktuálnym stavom rozpracovanosti technickej správy projektu, aktuálnymi termínmi a povinnosťami jednotlivých strán projektu a predbežným termínom ukončenia. Technická správa bude mať päť samostatných kapitol, ktoré budú podrobne mapovať situáciu v dostupných národných kapacitách Keni v oblasti problematiky zmeny klímy a adaptačných opatrení. Na stretnutí sa diskutovalo o kapitolách 1-3 a príprave kapitol 4 až 5. Predpokladaný termín ukončenia technickej správy je 18. november 2011.

7. Záver

Druhá pracovná návšteva Kene posunula projekt bližšie k naplneniu jeho cieľov a k úspešnému ukončeniu.

Dátum, meno a podpis účastníka – predkladateľa správy:

Správu schválili:

Dátum, meno a podpis vedúceho odboru:

Dátum a podpis generálneho riaditeľa:

Príloha 1:

Zoznam prezentácií

(prednášané v súlade s agendou)

Prezentácie Slovenského tímu:

RNDr. Pavel Šťastný, PhD.:

1. Project actualisation, deadlines, administration, description of final phase of the project
2. Capacity Building in Agricultural and Forest Sectors in Terms of Vulnerability

Ing. Janka Szemesová, PhD.

3. Technical Report of the Project - State of Play
4. Reporting under UNFCCC - Biennial Report

Ing. Lea Mrafková, PhD.

5. Description and Recommendation of the Situation in Institutional Capacity in Kenya for Estimation of Vulnerability Ecosystems and Impact of Climate Change in Hydrological Sector

RNDr. Pavol Nejedlík, CSc.

6. Economical Evaluation of Adaptations to the Climate Change

Prezentácie Kenského tímu:

Dr. Benard Opa:

7. "From Source to Sea": Nairobi River Basin Restoration, Kenya

Dr. Luis Gachimbi:

8. Revised Kenya Budget and Timeline of the Second National Communication on Climate Change

Príloha 2:

Informácie o technickej správe projektu

Návrh obsahu a formy predbežnej verzie technickej správy (TS) s názvom „Budovanie kapacít v aktivitách zmeny klímy a adaptácií v Keni“, ako záverečného dokumentu projektu „Podpora budovania odborných kapacít pre aktivity v oblasti zmeny klímy a adaptácie“.

TS bude zahrňovať identifikáciu požiadaviek na vybudovanie funkčného MRV systému v Keni, ktorého zavedenie odporúča priamo článok 5 Kodanského akordu a ktorý je rozhodujúcou podmienkou pre plnenie požiadavky na transparentný režim spolupráce rozvojových a rozvinutých krajín v oblasti zmeny klímy po roku 2012.

Obsah:

1. Popis aktuálnej situácia v politikách a opatreniach systému MRV pre krajiny nezapojené do prílohy I dohovoru o zmene klímy.
2. Popis aktuálnej situácie v inštitucionálnom a kapacitnom zabezpečení Kene v problematike zmeny klímy a adaptácií na zmenu klímy
3. Identifikácia nedostatkov a identifikovanie zraniteľných bodov v systéme
4. Návrh zlepšení inštitucionálneho a kapacitného zabezpečenia systému MRV Kene pre plnenie povinností reportingu v oblasti zmeny klímy a adaptácií po roku 2012
5. Návrh na ďalšie budúce zlepšenia a formy spolupráce medzi Slovenskou republikou a Keňou v oblasti zmeny klímy, adaptácie na zmenu klímy, meteorologické, klimatologické a hydrologické výstražné systémy.

Časový plán prípravy TS:

1. Schválenie obsahu, formy a časového plánu prípravy TS, návrh SK, pripomienkovanie, doplnenie, diskusia a následné schválenie KE aj SK tímom: **19. august 2011**
2. Príprava častí 1-3 TS SK tímom: **22. august – 22. september 2011**
3. Zaslanie častí 1-3 návrhu TS KE tímu na doplnenie a pripomienky: **23. september – 15. október 2011**
4. Druhá návšteva SK tímu v Keni, predstavenie finálneho návrhu častí 1-3 TS a jeho následné schválenie a doplnenie obidvoma tímami, diskusia k častiam 4 a 5: **29. október – 5. november 2011**
5. Zaslanie finálneho draftu kompletnej TS KE tímu na pripomienky: **18. november 2011**

Ukončenie TS a publikácia: **30. November 2011**

Príloha 3: Detailná agenda pracovnej cesty na dni 31 október až 4 november 2011

Miesto konania: Kenya Meteorological Department (KMD), Dagoretti Corner, Ngong Road, Nairobi, Kenya

Dátum	Čas	Aktivita	Kto
Pondelok 31.10. 2011	10:00-11:00	Welcome and programme approval	Peter Ambenje, Pavel Stastny
	11:00-12:00	Progress of the project, next steps	Pavel Stastny
	12:00-13:00	Project administration - general issues	Eva Kusendova, Pavel Stastny
	13:00-14:00	Obed	
	14:00-17:00	Excursion of the Kenya Meteorological Department	Všetci experti
Utorok 1.11. 2011	09:00-17:00	WORKSHOP	
	9:00-9:45	Capacity building in agricultural and forest sectors in terms of adaptation	Pavol Nejedlik
	9:45-10:30	Capacity building in agricultural and forest sectors in terms of vulnerability	Pavel Stastny
	10:30-11:15	Capacity building for MRV reporting and biennial reports for non-Annex I countries	Janka Szemesova
	11:15-12:00	Description and recommendation of the situation in institutional capacity in Kenya for estimation of vulnerability ecosystems and impact of climate change in hydrological sector	Lea Mrafkova
	12:00-13:00	Discussion	Všetci experti
	13:00-14:00	Obed	
	14:00-15:00	“From Source to Sea”: Nairobi River Basin Restoration, Kenya	Benard Opa
	15:00-16:00	Meeting with the Director General of the KMD	Všetci experti
	16:00-17:00	Second National Communication, preparation, budget, discussion	Louis Gachimbi
17:00-18:00	Round table of questions	Všetci experti	
Streda 2.11. 2011	9:00-10:00	State of play of the Technical Report	Janka Szemesova
	10:00-13:00	Technical Report: timetable and responsibilities	Všetci experti
	13:00-14:00	Obed	
	14:00-16:00	Preparation of the individual parts of the TR, discussion.	Janka Szemesova, Pavol Nejedlik, Lea Mrafkova, Luis Gachimbi, James Kinyanjui, Samwel Marigi
	14:00-16:00	Project administration, financial analyses, worksheets, invoices, conclusions	Eva Kusendova, Pavel Stastny, Peter Ambenje

Dátum	Čas	Aktivita	Kto
Štvrtok 3.11. 2011	9:00-13:00	Preparation of the individual parts of the TR, discussion.	Všetci experti
	13:00-14:00	Obed	
	14:00-16:00	Preparation of the individual parts of the TR, discussion.	Všetci experti
Piatok 4. 11. 2011	9:30-13:00	Conclusion of the visit, finalisation of the second draft of the TR	Všetci experti
	13:00-14:00	Obed	